

De andere wang aanbieden: Viering 24 september 2023

- Welkom en inleiding (Annie)

“Genade kan niet afgedwongen worden. Ze valt als zachte regen op aarde neer, en brengt tweemaal zegen. Ze zegent wie geeft en wie ontvangt. Ze is het machtigst in de machtigen, ze siert een vorst méér dan zijn kroon.”

Dit is een fragment uit “The quality of mercy”- speech uit “De Koopman van Venetië”, waarin Shakespeare liefde/vriendschap/barmhartigheid/genade sterker laat zijn dan wraak.

Genadig zijn, vergeving schenken aan wie je kwaad hebben gedaan, dat is het thema van deze viering. Geen simpele boodschap! Indruisend tegen de menselijke natuur, zou je kunnen zeggen?

En toch is het juist datgene wat de ENE van ons vraagt. De ENE, de Barmhartige bij uitstek, die we aanspreken als Moeder/Vader, Zoon/Broeder, Geest van mededogen over alle grenzen heen

- Lied p.65: “Vrede voor jou, hierheen gekomen”
- Gebed uit “Woorden voor onderweg” (Herman Servotte) (Kristien)

*Gij vraagt ons het onmogelijke: onze vijanden liefhebben,
het ons aangedane onrecht vergeven.
Maar Gij kunt het verlangen daartoe opwekken in ons hart,
Gij kunt ons de edelmoedigheid leren die zich wegschenkt,
en Gij kunt ons de vreugde laten smaken van Uw wil te doen.
Laat daarom Uw Geest over ons komen,
van ons nieuwe mensen maken
en zo de wereld herscheppen tot Uw Rijk*

- Lezing 1: Quotes van Nelson Mandela (Annie)

***“Als er dromen zijn van een prachtig Zuid-Afrika,
dan zijn er ook wegen die naar dat doel leiden.
Twee van die wegen heten “goedheid” en “vergifenis”***

***“Als je vrede wilt met je vijand,
dan moet je met je vijand samenwerken.
Dan wordt hij jouw partner”***

***“Toen ik naar buiten liep, mijn vrijheid tegemoet,
wist ik
dat als ik niet al mijn angst, haat en bitterheid zou achterlaten,
dat ik dan nog altijd gevangen zou zijn”***

***“Niemand wordt geboren met haat
voor een persoon
met een andere huidskleur, achtergrond of geloof.
Een mens leert haten,
en als we kunnen leren om te haten
kunnen we ook leren om lief te hebben.
Want liefde is een natuurlijker aspect van de mens
dan haar tegenpool.”***

- Lied p.67: “Gelukkig de mens”
- Lezing 2: Mtt.5, 1-10/ 38-39/ 43-44 (Kristien)

***Toen hij de mensenmassa zag, ging hij de berg op. Daar ging hij zitten
met zijn leerlingen om zich heen. Hij nam het woord en onderrichtte
hen.***

***“Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van
de hemel. Gelukkig de treurenden, want ze zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten. Gelukkig
de barmhartigen, want ze zullen barmhartigheid ondervinden.
Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien. Gelukkig de***

***vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden, want voor
hen is het koninkrijk van de hemel.***

.....

***“Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: een oog voor een oog en een
tand voor een tand.***

***En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je
op de rechterwang slaat ook de linkerwang toe te keren”***

.....

***“Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: je moet je naaste liefhebben
en je vijand haten.***

***En ik zeg jullie: Heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen;
alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel”***

- **Overdenking (Annie)**

***Stel je voor dat je jarenlang wordt opgesloten, niet omdat je een
misdadiger bent, maar omdat je in opstand kwam tegen een pervers
politiek systeem ... een systeem dat mensen onderdrukt en hen
basisrechten ontzegt omdat ze “minderwaardig” zouden zijn, omwille
van hun huidskleur ...***

***Stel je voor dat je na die jarenlange ellende, na het onrecht dat jou, je
familie, je vrienden, je rasgenoten werd aangedaan, dat je dan aan de
macht komt, dat je de mogelijkheid hebt om terug te slaan, om wraak
te nemen ... en dat je dan kiest om dat NIET te doen, dat je ervoor kiest
je hand uit te steken naar diegenen die je zo wreed hebben behandeld,
dat je beslist die vicieuze cirkel van haat en geweld te doorbreken, dat
je zegt: “Het moet ergens stoppen. Het stopt hier en nu”***

Welk soort mens moet je daarvoor zijn?

***Wat van ons in de lezing van vandaag wordt gevraagd is eigenlijk
onmogelijk: “Wees barmhartig. Heb je vijanden lief. Bid voor wie jou
onrecht aandoen”... Tja, dan moet je zo barmhartig zijn als de ENE zelf,
eindeloos barmhartig ... en omdat wij mensen zijn en onvolmaakt is dat***

niet haalbaar. Het is een streefdoel maar willen wij echt “Kinderen van God” zijn, dan dienen wij deze houding van genade en vergeving met al onze krachten na te streven, ook al gaat die in tegen onze diepste driften ...

John Pope, generaal in de Unie tijdens de Amerikaanse burgeroorlog zei ooit: “Vergeven is goddelijk”

Mensen als Nelson Mandela zijn buitengewone mensen, die uitstijgen boven zichzelf, die de goddelijke kern in zichzelf ontdekken en ernaar handelen ... Mensen die onze bewondering en ons respect opwekken en verdienen.

Ook dicht bij huis vonden we voorbeelden van zo’n “genadige” mensen ...

Emmanuel De Neckere, onderpastoor in Moeskroen, actief betrokken bij het verzet tijdens de tweede wereldoorlog. Hij werd gearresteerd en gefusilleerd in 1942. Voor zijn executie reikte hij de hand aan alle leden van het vuurpeloton met de woorden: “Ik vergeef u. Doe uw plicht”

Mohammed El Bachiri verloor zijn vrouw Loubna bij de terreuraanslagen van 22 maart 2016. Schreef daarna “Een jihad van liefde”, waarin hij zegt dat een echte jihadist nog liever zou sterven dan te haten, dat hij niet toegeeft aan zijn hartstochten en driften, dat hij steeds de menselijkheid van de ander erkent

Sébastien Bellin, zwaargewond bij de aanslag op Zaventem. Op het terreurproces sprak hij de daders toe: “Ik vergeef jullie. Ik sluit mij af van de gruwel waarvan jullie beschuldigd worden. Ik wil me afsluiten van de haat. Jullie missie is mislukt. Door te proberen mij te vernietigen, hebben jullie van mij net een beter mens gemaakt. Deze vergiffenis is voor mij de laatste stap naar genezing. En ik heb een goede raad voor jullie. Ik steek mijn hand uit, om jullie te helpen. Vergeving kan voor jullie misschien het verschil betekenen tussen wegrotten in de cel of ook genezen”

In het fragment uit “De Koopman van Venetië” hoorden we: “Genade zegent wie geeft en wie ontvangt”

Nu, of genade/vergeving een weldadig effect heeft op wie ze ontvangt, daar zijn geen wetenschappelijke gegevens over (voor zover ik weet), maar dat genade/vergeving schenken een heilzaam effect heeft, dat is

wel degelijk bewezen!

Professor Jessie Dezutter, hoofddocent van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen aan de KU Leuven zegt dat mensen die onrecht werd aangedaan – zowel fysisch als psychisch – en die geneigd zijn te vergeven minder psychologische problemen hebben en minder chronische pijn. Het blijven koesteren van wraakgevoelens heeft altijd een negatieve impact op een persoon.

Wat kunnen wij hiermee?

Groot onrecht wordt ons (hopelijk) niet aangedaan maar mensen die op je systeem werken, op je tenen trappen, je (naar jouw aanvoelen) onheus behandelen, dat is dagelijkse kost, toch?

Hoe reageren wij daarop?

Treden we (zoveel mogelijk) verzoenend op of verschansen we ons in het eigen gelijk en koesteren we onze boosheid en onze wrok, al dan niet in stilte?

Wij hebben geen Jom Kipoer, geen Grote Verzoendag waarop ruzies, meningsverschillen, onenigheid dienen uitgeklaard te worden.

Het zou nochtans geen slechte zaak zijn!

Ruzies, vetes, stiltes ... het kan vreten aan een mens ... en hoe langer ze duren, hoe breder de kloof wordt en hoe moeilijker het is die eerste verzoenende stap te zetten ...

Een goede kennis van mij, laat ik haar Hilde noemen, had een barslechte relatie met haar schoonmoeder. Ze voelde zich door die vrouw gekwetst tot en met. Die schoonmoeder is nu al meer dan 20 jaar geleden gestorven maar Hilde kan dat conflict niet loslaten.

Telkens ze erover praat (en dat gebeurt vaak) begint ze te wenen, wordt ze boos ... Het is een last die op haar blijft wegen en die haar echt ongelukkig maakt

Jullie weten dat mijn broer en ik jarenlang geen contact hadden met elkaar. Om een bagatel eigenlijk, maar zoals ik daarstraks zei, hoe langer zoiets duurt, hoe moeilijker om een verzoeningspoging te doen. Pas toen ons ma oud en sukkelachtig werd is die stap dan toch gezet. En het rare is ... ik was ervan overtuigd dat ik geen last had van heel de situatie, dat het geen invloed op mij had ... maar het feit dat we weer door dezelfde deur kunnen was zo'n opluchting! Er viel letterlijk een

last van mij af, een last waarvan ik me zelfs niet bewust was.

“Heb je vijand lief. Wees genadig. Vergeef”

Als we dat nu eens niet enkel zouden zien als een opdracht maar tevens als een gouden tip om een vastgelopen leven weer vlot te krijgen. Een gouden tip die toekomst opent voor wie vastzit in wrok, in boosheid, in haat ... Mag ik Jef Vermassen citeren (vorige dinsdag/ voordracht Neos): “Wrok en haat zijn als vitriool. Het sijpelt bij je naar binnen en tast je hele lijf aan. Het tast je ziel aan”

Is het leven al niet moeilijk en uitdagend genoeg zonder onnodige ballast mee te sleuren? Probeer dus – voor je eigen bestwil – je rugzak zo licht mogelijk te houden. Vergeef, wees genadig ... doe het voor diegenen waarmee je het moeilijk hebt maar doe het ook voor jezelf

- Vrije voorbeden/ Acclamatie p.86

*“Waar mensen samen vrede bouwen,
daar vindt God een warme thuis”*

- Lied p.45: “Als je geen liefde hebt voor elkaar”
- Tafelgebed 27/ Brood en Beker
- Onze Vader
- Lied p.32: “Ik zoek de plaats”
- Slotgebed: “Als we wisten” (Annie)

*Als we wisten dat het leven morgen zou eindigen,
zouden we vandaag nog verspillen aan ruzies?
Of zouden we ophouden ons te bekommeren om wie begon,
wetend
dat niet één werkelijk helemaal in zijn recht staat
en dat in dit soort oorlog beiden verliezers zijn*

*Als we wisten dat het leven morgen zou eindigen,
zouden we vandaag zeker waarderen,*

*de uren vullen met liefde en gelach,
herinneringen scheppen die onze harten versterken*

*Als we wisten dat het leven morgen zou eindigen ...
en wie zegt dat dat niet zo is?*

De enige tijd waarvan we zeker zijn is NU, is VANDAAG

*Daarom zal ik je vandaag mijn hand reiken,
vandaag zal ik zeggen:
“Het spijt mij. Vergeef mij.”
“Het spijt mij. Ik vergeef jou”*

- **Vredewens en Zending (Kristien)**

*Ene,
met een ideaal van geweldloosheid in ons vaandel
en de oproep van Jezus om niet mee te gaan in de spiraal van geweld in
ons hoofd
worden we gezonden in deze wereld.
Laat ons proberen vredestichters zijn, overal waar we komen.
En mogen we ons daarbij gezegend weten door de ENE, die wij mogen
noemen: Vader/ Moeder, Mensenbroeder, Geest van vrede en
rechtvaardigheid*

**Bronnen: Woorden voor onderweg (H. Servotte)/ Hart voor verliezers
(H. Brouwers)**